

Haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Konkursi tingimused ja kord tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ elluviimiseks vajalike uurimisteemade ja neid teostavate partnerite leidmiseks“

Konkursi tingimused ja kord tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ elluviimiseks vajalike uurimisteemade ja neid teostavate partnerite leidmiseks.

1. Üldsätted

1.1. Konkursi tingimused ja kord reguleerib tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ elluviimiseks vajalike uurimisteemade ja neid teostavate partnerite väljaselgitamist.

2. Konkursi tingimustes ja korras kasutatud mõisted

- 2.1 **Alusuuringud** on algupärased teoreetilised ja eksperimentaalsed uuringud uute teadmiste saamiseks nähtuste ja sündmuste põhialuste kohta, seadmata eesmärgiks saadud teadmiste kohest rakendamist.
- 2.2 **Arendustegevus** on uuringute ja kogemuste kaudu saadud teadmiste rakendamine uute materjalide, toodete ja seadmete tootmiseks, protsesside, süsteemide ja teenuste juurutamiseks või nende oluliseks täiustamiseks.
- 2.3 **Eksperimentaalarendus** on tootearenduse osa, millega luuakse uut teadmist uurimistegevusega saadud teadmiste ja praktiliste kogemuste baasil. Loodud teadmist kasutatakse uute või olemasolevate toodete, teenuste või protsesside arendamiseks või täiustamiseks.
- 2.4 **Koostööprojekt** on uurimisteema, kus lisaks uurimisteema ettepaneku esitajale osaleb vähemalt üks partnerorganisatsioon.
- 2.5 **Nutika spetsialiseerumise fookusvaldkonnad** on ettevõtluse ja majandusliku potentsiaaliga TAIE fookusvaldkonnad: digilahendused igas eluvaldkonnas, tervisetehnoloogiad ja -teenused, kohalike ressursside väärindamine, nutikad ja kestlikud energialahendused.
- 2.6 **Prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad** (edaspidi *prioriteetsed suunad*) on TAIE fookusvaldkondade teekaartides määratletud kitsamad valdkonnad, mida fookusvaldkonnas arendatakse.
- 2.7 **Rakendusuuringud** on algupärased uuringud uute teadmiste saamiseks esmase eesmärgiga rakendada saadud teadmisi kindlas valdkonnas suhteliselt lühikese aja jooksul.
- 2.8 **TAIE fookusvaldkonnad** on Eesti arenguvajaduste ja -võimaluste täitmisele panustavad riigi, ettevõtete ja teadusasutuste koostöös eelisarendatavad teadus- ja

arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse valdkonnad. TAIE fookusvaldkonnad on kinnitatud TAIE arengukavas 2021-2035.

- 2.9 **TAIE fookusvaldkonna teekaart** on fookusvaldkondade arendamise ja juhtimise alusdokument, mis on koostatud koosloomeliselt igale fookusvaldkonnale teadlaste, ettevõtjate ja poliitikakujundajate ühise kokkuleppena. TAIE fookusvaldkondade teekaardid on kinnitatud 3-4 aastaks haridus- ja teadusministri ning ettevõtlus- ja informatsioonitehnoloogia ministri poolt. Teekaardid on kättesaadavad: www.taie.ee
- 2.10 **Teadus- ja arendusasutus** (edaspidi TA-asutus) on konkursi tingimuste ja korra kontekstis positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus.
- 2.11 **Teadustegevus** on isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringute abil uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta.
- 2.12 **Temaatiline teadus- ja arendustegevuse programm** (edaspidi temaatiline TA-programm) on tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ uurimisteemade arendamiseks mõeldud tegevuste ja eelarve kogum. Temaatilisi programme on kokku seitse vastavalt TAIE nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondade teekaartidele.
- 2.13 **Temaatilise TA-programmi ekspertkomisjon** (edaspidi ekspertkomisjon) on igale valdkonnale (digilahendused igas eluvaldkonnas, tervisetehnoloogiad ja -teenused, kohalike ressursside väärdamise neli valdkonda: puit, toit, maapõueressursid, teisene toore ja jäätmed ning nutikad ja kestlikud energialahendused) moodustatav hindamis- ja valikukomisjon, mille koosseisu kuuluvad asjaomaste ministriumite, ettevõtete, ettevõtjate esindusorganisatsioonide ja riigiasutuste esindajad ning teised asjakohased sõltumatud eksperdid. Ekspertkomisjoni ülesanneteks on uurimisteemade ettepanekute hindamine ja valik. Fookusvaldkonna „Digilahendused igas eluvaldkonnas puhul täidab ekspertkomisjoni ülesandeid IT Akadeemia juhtkomisjon.
- 2.14 **Uurimisteema** on käesoleva käskkirja alusel tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ elluviimiseks esitatav nõuetekohane ettepanek teadus- ja arendustegevuse võimekuse arendamiseks TAIE nutika spetsialiseerumise fookusvaldkonna teekaardis nimetatud prioriteetsetes suundades. Uurimisteemat hindab ekspertkomisjon.
- 2.15 **Uurimisprojekt** on uurimisteema eesmärkide täitmiseks teostatav teadus- ja arendustegevus, mis võib sisaldada nii alusuuringuid, rakendusuuringuid kui eksperimentaalarendust. Ühe uurimisteemaga on seotud üks uurimisprojekt.

3. Konkursi eesmärk

- 3.1. Konkursiga selgitatakse välja tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ eesmärkide saavutamiseks vajalikud uurimisteemad ja neid teostavad partnerid selleks, et

- 3.1.1. kasvatada ülikoolides ning riigi ja avalik-õiguslikes TA-asutustes ühiskonna nõudlustele vastava teadus- ja arendustegevuse võimekust, sh ettevõtluse ja ühiskonna vajadusest lähtuvate teadussuundade arengut TAIE nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondades;
 - 3.1.2. luua kvaliteetne ja jätkusuutlik alus teaduspõhiste ja innovaatiliste lahenduste kasutuselevõtuks ettevõtetes ja ühiskonnas laiemalt, võimendades teadusasutuste, ettevõtete ja teiste oluliste partnerite koostööd;
 - 3.1.3. toetada valdkonna teadlaste ja inseneride järel- ja juurdekasvu TAIE nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondades.
- 3.2. Konkurss kuulutatakse välja uurimisteemade ja nende elluvijate leidmiseks järgmistes TAIE nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondades:
- 3.2.1. **temaatiline TA-programm „Digilahendused igas eluvaldkonnas“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
 - 3.2.1.1. andmevaldkonna arendamine;
 - 3.2.1.2. küberturvalisuse sektori konkurentsivõime kasvatamine;
 - 3.2.1.3. digilahendused äriprotsesside innovatsiooni toetamiseks;
 - 3.2.1.4. teaduspõhised digilahendused hariduses ja elukestvas õppes;
 - 3.2.1.5. kestlikud digilahendused energeetikas, ehituses ja transpordis;
 - 3.2.1.6. digilahendusi võimaldavate elektroonikaseadmete ja -süsteemide arendamine;
 - 3.2.2. **temaatiline TA-programm „Tervisetehnoloogia ja -teenused“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
 - 3.2.2.1. biomeditsiin ja biomeditsiini tehnoloogiad;
 - 3.2.2.2. interdistsiplinaarne teadus- ja arendustegevus innovaatiliste tervisetehnoloogiate ja -teenuste väljatöötamise eesmärgil;
 - 3.2.2.3. andmepõhised ja infotehnoloogilised lahendused tervisetehnoloogiates ja -teenustes;
 - 3.2.2.4. inimkesksete ja inimest kaasavate tervisetehnoloogiate ja -teenuste arendamine, sh terviseedendust ja -ennetust, tervisekäitumist ja inimese terviklikku tervise- ja raviteekonda puudutavad lahendused;
 - 3.2.2.5. teaduspõhised lahendused tervisevaldkonna (tuleviku)kriiside ennetamiseks ja nendega toimetulekuks;
 - 3.2.3. **temaatiline TA-programm „Kohalike ressursside väärindamine – toit“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
 - 3.2.3.1. toidu tootmise kaas- ja kõrvalsaaduste ning -jääkide väärindamine;
 - 3.2.3.2. jätkusuutlik toidutoorme väärindamine, sh jätkusuutlik taimse ja loomse toorme väärindamine; tuleviku- ja uuendtoit; uudsete ja kestlike lahenduste väljatöötamine toidu- ja söödatootmisel;
 - 3.2.3.3. toidu ohutuse ja kvaliteedi tagamine;
 - 3.2.4. **temaatiline TA-programm „Kohalike ressursside väärindamine – puit“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
 - 3.2.4.1. metsa teaduspõhine kasvatus kui kohaliku toorme alustala;

- 3.2.4.2. puidu mehaaniline väärindamine;
 - 3.2.4.3. puidu keemiline ja molekulaarne väärindamine;
 - 3.2.4.4. puidu kui teise toorme ja puidujäätmete väärindamine;
- 3.2.5. **temaatiline TA-programm „Kohalike ressursside väärindamine – maapõueressursid“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
- 3.2.5.1. fosforiidi levik ja omadused kompleksse maavarana ning selle innovaatiliste ümbertöötlemise tehnoloogiate arendamine;
 - 3.2.5.2. Eesti metallimaakide leviku ja majandusliku potentsiaali väljaselgitamine;
 - 3.2.5.3. ehitusmaavarad ning mineraalsete kaevandus- ja tööstusjäätmete taaskasutus ning väärindamine teise toormena;
 - 3.2.5.4. põlevkivi väärindamine keemiatööstuse toorainena;
 - 3.2.5.5. turba füüsikalise- keemiline väärindamine;
 - 3.2.5.6. geotermaalenergia kasutamise võimaluste väljaselgitamine;
 - 3.2.5.7. põhjavee leviku, omaduste ja varude uuringud ning kasutamise võimaluste väljaselgitamine ettevõtluse arendamiseks;
- 3.2.6. **temaatiline TA-programm „Kohalike ressursside väärindamine – teise toore ja jäätmed“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
- 3.2.6.1. interdistsiplinaarne teadus- ja arendustegevus teise toorme ja jäätmete väärindamiseks;
 - 3.2.6.2. bio- ja ringmajanduse, teise toorme ja jäätmete väärindamise teemade käsitlemine kogukonna, tarbijakäitumise, sotsiaalmajanduslike ja -kultuuriliste aspektide vaatest;
 - 3.2.6.3. teise toorme ja jäätmete voogude seire ja andmete kasutamine;
 - 3.2.6.4. teise toorme kasutamise ja jäätmete vältimise, kogumise-, sorteerimise- ja ümbertöötlemisele suunatud lahendused ning tehnoloogiate arendamine, sh materjalide ja toodete arendamine kasutusea pikendamise, korduskasutuse ja jäätmete ringlussevõtu võimaldamiseks;
- 3.2.7. **temaatiline TA-programm „Nutikad ja kestlikud energialahendused“**, prioriteetsed teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suunad:
- 3.2.7.1. kliimaneutraalse energiatootmise tehnoloogiate arendamine;
 - 3.2.7.2. energia paindlikkustehnoloogiate (sh salvestamise tehnoloogiate) ja ülekandevõrkude arendamine;
 - 3.2.7.3. energiakasutuse tõhusamaks ja ressursisäästlikumaks muutmine.
- 3.2.8. Konkurss avaneb hiljemalt kaks (2) tööpäeva pärast konkursi tingimuste ja korra kinnitamist haridus- ja teadusministri poolt. Uurimisteemade ettepanekuid saab esitada kolmekümne viie (35) kalendripäeva jooksul alates konkursi avanemisest.

- 3.2.9. Konkursi periood avaldatakse Haridus- ja teadusministeeriumi kodulehel (www.hm.ee). Kutse konkursil osalemiseks saadetakse kõigile punktis 4.1. märgitud organisatsioonidele e-kirjaga.
- 3.2.10. Konkursi korraldaja on Eesti Teadusagentuur (edaspidi *ETAG*), kes viib konkursi läbi vastavalt käesolevas käskkirjas kinnitatud tingimustele.
- 3.2.11. Konkursi menetluskeskkond on Eesti Teadusinfosüsteem (edaspidi *ETIS*). Uurimisteemade ettepanekute esitamine ja suhtlus taotlejaga toimub ETISes. ETISE kaudu edastatakse menetlusel tehtud otsused, sh uurimisteema ettepaneku rahuldamise või mitterahuldamise otsus. Uurimisteema ettepaneku esitaja on kohustatud regulaarselt jälgima ETISE teateid ning hoidma oma kontaktandmed asjakohased.

4. Uurimisteemade ettepanekute esitajad ja koostööprojektides osalevad partnerid

- 4.1. Uurimisteema ettepaneku saavad esitada ülikoolid ja positiivselt evalveeritud riigi ja avalik-õiguslikud teadus- ja arendusasutused.
- 4.2. Ettepaneku esitav ülikool või teadus- ja arendusasutus võib kaasata uurimisprojekti elluviimisse partneri või partnerid.
- 4.3. Uurimisprojekti osalev partner võib olla:
 - 4.3.1. positiivselt evalveeritud riigi, avalik-õiguslik või eraõiguslik teadus- ja arendusasutus;
 - 4.3.2. rakenduskõrgkool;
 - 4.3.3. ettevõtte;
 - 4.3.4. avaliku sektori asutus;
 - 4.3.5. muu võimalik valdkonnas tegutsev organisatsioon (erialaliit, selts, vabühendus vms).
- 4.4. Kui uurimisteema ettepaneku esitab positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus, mis ei ole ülikool, peab tegemist olema koostööprojektiga, kus osaleb partnerina vähemalt üks ülikool või riigi rakenduskõrgkool.
- 4.5. Uurimisprojektide toetusest saab katta ainult positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutuste ja riigi rakenduskõrgkoolide kulusid.
- 4.6. Punktis 3.2.1. nimetatud temaatilise TA-programmi puhul saavad uurimisteema ettepanekuid esitada ainult IT Akadeemia programmi 2021-2030 IKT-alase teadus- ja arendustegevuse alaeesmärgi elluviimiseks nimetatud partnerid, kes viivad perioodil 2018-2023 ellu tegevust "IT Akadeemia teaduse toetusmeetme rakendamine".

5. Nõuded toetatavatele uurimisteemadele

- 5.1. Uurimisteema täitmiseks kavandatav uurimisprojekt esitatakse pärast tegevuse „Temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamine akadeemilise, era- ja avaliku sektori koosloome ja koostöö edendamiseks nutika spetsialiseerumise valdkondades“ toetuse andmise tingimuste kehtestamist. Uurimisteema ettepaneku esitanud asutus esitab uurimisprojekti vastavalt toetuse andmise tingimustele sh kooskõlas uurimisteema kestuse ja kavandatud eelarvega. Ühe uurimisteema kohta esitatakse üks uurimisprojekt.
- 5.2. Üks TA-asutus võib esitada mitu uurimisteema ettepanekut ja osaleda mitmes uurimisteema ettepanekus partnerina, sh ühe temaatilise TA-programmi raames.

- 5.3. Uurimisprojektide rahastamine uurimisteema täitmiseks on kavandatud ühikuhindade alusel. Uurimisprojektile kohaldatakse standardiseeritud ühikuhinda Eesti Teadusagentuuri rühmagrandi alusel. Toetatavate uurimisprojektide mahud (ühikuhinnad) on järgmised:
 - 5.3.1. 177 200 eurot aastas (14 766 eurot kuus);
 - 5.3.2. 270 000 eurot aastas (22 500 eurot kuus).
- 5.4. Punktis 5.3.2. nimetatud ühikuhinna rakendamise puhul osalevad uurimisprojekti täitmisel lisaks uurimisprojekti juhile veel vähemalt kolm põhitäitjat.
- 5.5. Uurimisprojekti ühikuhind sisaldab:
 - 5.5.1. personalikuluseid (töötasud koos kõigi riiklike maksudega, maksetega ja seadusest tulenevate hüvitistega ning teadustöö stipendiumid);
 - 5.5.2. teadustöö kulusid (lähetuskulud, uurimisprojekti täitmisega otseselt seotud põhivara (vastavalt asutuse sätestatud määratlusele) soetamise kulud, sisse ostetavad teadus- ja arendusteenused, sh töövõtu- ja käsunduslepingud, projekti jaoks tehtud lühiajalise administreeriva töö kulud, uurimisprojekti täitmisel saadud teadus- ja arendustegevuse tulemuste (avatud) publitseerimise ja populariseerimisega ning intellektuaalomandi kaitsmisega seotud kulud, materjalid, aparatuurirent, (labori)katsed, välitööd ning muud teadustöö läbiviimiseks vajalikud otsesed kulud lähtuvalt uurimisprojekti eripärast).
 - 5.5.3. üldkulu 25% otseste kulude summast.
- 5.6. Uurimisprojekt peab jääma ajavahemikku 1. jaanuar 2024. a kuni 31. detsember 2028. a.

6. Uurimisprojektide elluviijad

- 6.1. Uurimisprojekti juht võib olla isik:
 - 6.1.1. kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;
 - 6.1.2. kes töötab uurimisprojekti täitmise ajal täistööajaga taotlevas asutuses ja töö asukohaga Eestis; erandjuhul võib uurimisprojekti juhi nõuetele vastavaks lugeda isiku, kes töötab taotlevas asutuses täistööajast vähem, kui see ei ohusta uurimisprojekti edukat elluviimist;
 - 6.1.3. kes on (kaas)juhendanud kraadi kaitsnud doktoranti või doktorant-nooremteadurit või hetkel (kaas)juhendab doktoranti või doktorant-nooremteadurit;
 - 6.1.4. kellel on varasem ettevõtlus- või avaliku sektoriga koostöö kogemus, s.t. on viimase kolme aasta jooksul ETISE andmete põhjal täitnud või täitmas vähemalt üht teadus- ja arendustöö lepingut ettevõtte või avaliku sektori asutusega mahus vähemalt 35 000 eurot ning osalenud või osaleb lepingu elluviimisel juhi või põhitäitjana;
 - 6.1.5. kes ei ole samal ajal märgitud uurimisprojekti juhiks või põhitäitjaks üheski teises temaatiliste TA-programmide uurimisteema ettepanekus.
- 6.2. Uurimisprojekti juhi muutmine peale uurimisteema esitamist on võimalik vaid mõjuvatel põhjustel ja ekspertkomisjoni nõusolekul ning tingimusel, et uus uurimisprojekti juht vastab punktides 6.1.1. – 6.1.5. kehtestatud tingimustele.
- 6.3. Lisaks uurimisprojekti juhile osalevad uurimisprojekti täitmisel uurimisprojekti põhitäitja(d):
 - 6.3.1. kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;

- 6.3.2. kes töötab (töötavad) uurimisprojekti täitmise ajal taotlevas asutuses või partnerasutuses;
- 6.3.3. kelle töötasu kaetakse täielikult või osaliselt uurimisprojekti vahenditest;
- 6.3.4. kes võib olla samal ajal märgitud põhitäitjaks kokku maksimaalselt kahes (2) ja ei ole samal ajal märgitud uurimisprojekti juhiks üheski teises temaatiliste TA-programmide uurimisteema ettepanekus.
- 6.4. Lisaks uurimisprojekti juhile ja põhitäitjatele osalevad uurimisprojekti täitja(d), sh üliõpilased, kelle töö on uurimisprojektiga sisuliselt seotud ja kes ei kvalifitseeru põhitäitjaks.
- 6.5. Uurimisprojekti elluviimises peab osalema uurimisprojekti jooksul vähemalt üks uurimisprojekti täitmise perioodil immatrikuleeritud doktorant-nooremteadur põhitäitja kohta.
- 6.6. Uurimisprojekti ellu viiva uurimisrühma koosseisu peab terve uurimisprojekti perioodi jooksul kuuluma vähemalt kolm liiget, nende hulgas projekti juht ning üks põhitäitja.
- 6.7. Punktides 5.4., 6.1.2. ja 6.6. nimetatud erandi rahuldamise otsustab ekspertkomisjon. Punktis 6.6. kirjeldatud erand puudutab sel juhul ainult uurimisrühma liikmete arvu.

7. Uurimisteemade ettepanekute esitamine

- 7.1. Uurimisteema ettepaneku esitaja esitab asutuse kinnitatud ettepaneku Eesti Teadusinfosüsteemis ETIS vastaval vormil.
- 7.2. Uurimisteema ettepanek peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid, kirjeldusi ja selgitusi:
 - 7.2.1. kirjeldus, missugust probleemi, kitsaskohta või kasutamata arenguvõimalust ettepanek käsitleb, millised on uurimisteema põhieesmärgid ja eeldatavad tulemused ning valdkonnas projekti toel tehtav arenguhüpe ja saavutatav lisandväärtus;
 - 7.2.2. selgitus, millisesse temaatilisse TA-programmi ettepanek esitatakse;
 - 7.2.3. selgitus, milline on uurimisteema panus "Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035" nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondade teekaartide eesmärkide täitmisesse ja seal kinnitatud prioriteetsetesse suundadesse;
 - 7.2.4. mis on uurimisprojekti kestvus, millist toetust (ühikuhinda) uurimisprojekti elluviimiseks taotletakse ja mis on ühikuhinna taotlemise põhjendus, sh indikatiivne tegevuskava ja eelarve;
 - 7.2.5. ülevaade, milline on uurimisprojekti eeldatavate tulemuste (potentsiaalne) rakendatavus Eesti ühiskonnas ja majanduses;
 - 7.2.6. selgitus, kuidas uurimisprojekt panustab valdkonna inimressursi arendamise (sh vajadusel kaasates täiendavat kompetentsi välismaalt või väljastpoolt teadus- ja arendusasutust), teadlaste ja inseneride järel- ja juurdekasvu tagamise ning teaduspõhisesse kõrgharidusõppesse, sh tuues välja uute doktorant-nooremteadurite kohtade arvu ja nende täitmise ajakava ning täiendava kompetentsi kaasamise uurimisteema täitmisse (kui on asjakohane);

- 7.2.7. andmed uurimisteema ettepaneku esitaja ja kaasatud partnerite ning uurimisprojekti juhi ja põhitähtjate kohta koos selgitustega, millised on osaliste kompetentsid, rollid ja vastutus;
 - 7.2.8. uurimisprojekti panus Euroopa Liidu struktuurifondide horisontaalsete teemadesse (sooline võrdõiguslikkus, võrdsed võimalused, ligipääsetavus, kestlik areng, keskkonnakaitse ja kliimaneutraalsus, regionaalareng);
 - 7.2.9. kui tegemist on koostööprojektiga, siis tuleb koos ettepanekuga esitada kinnituskiri uurimisprojekti elluviimises osalevalt partnerilt koos infoga, kuidas ja mis mahus partner uurimisprojekti elluviimisesse panustab ning kuidas kaetakse partneri osalemise kulud.
- 7.3. Konkursi korraldajal on õigus nõuda uurimisteema ettepaneku esitajalt täiendavaid andmeid ja dokumente.

8. Uurimisteemade ettepanekute tehniline kontroll

- 8.1. Eesti Teadusinfosüsteemis (edaspidi *ETIS*) vastaval vormil kokkulepitud tähtjaks esitatud uurimisteemade ettepanekutele teostab tehnilise kontrolli Eesti Teadusagentuur. Tehnilise kontrolli käigus hinnatakse ettepaneku, ettepaneku esitaja, partnerite ja isikute vastavust nõuetele.
- 8.2. Tehnilise kontrolli käigus ei hinnata ettepanekut sisuliselt.
- 8.3. Kui uurimisteema ettepanekus esinevad vormilised ebatäpsused, mida on võimalik ilma ettepanekut sisuliselt muutmata kõrvaldada, määratakse uurimisteema ettepaneku esitajale ebatäpsuste kõrvaldamiseks kuni kolme (3) tööpäeva pikkune tähtaeg alates ebatäpsuse tuvastamise hetkest.
- 8.4. Uurimisteema ettepanek lükatakse seda läbi vaatamata tagasi, kui:
 - 8.4.1. ettepaneku esitaja, partner, isikud või ettepanek ei vasta nõuetele ja mittevastavust ei ole võimalik punktis 8.3. nimetatud korras kõrvaldada;
 - 8.4.2. ettepaneku esitaja ei kõrvaldanud mittevastavust määratud tähtjaks või
 - 8.4.3. ettepaneku esitaja tegi taotluses muudatusi, mis ei olnud suunatud nimetatud vormilise ebatäpsuse kõrvaldamisele.

9. Uurimisteemade ettepanekute hindamine

- 9.1. Kõiki uurimisteemade ettepanekuid hinnatakse samade hindamiskriteeriumide alusel tuginedes samadele menetlusreeglitele, tagades kõikide taotluste võrdse kohtlemise.
- 9.2. Uurimisteemade ettepanekuid hindab ekspertkomisjon, mis moodustatakse igale temaatilisele TA-programmile eraldi. Ekspertkomisjonide koosseisu kinnitab haridus- ja teadusminister oma käskkirjaga.
- 9.3. Ekspertkomisjon võtab otsused vastu konsensuslikult. Kui konsensust ei saavutata, võetakse otsus vastu hääletamisel osalenute lihthäälteenamusega. Ekspertkomisjoni koosolekul vastu võetud otsused protokollitakse.
- 9.4. Iga uurimisteema ettepanekut hindab vähemalt kaks ekspertkomisjoni kuuluvat eksperti, kellest üks on vastutav ekspert. Ekspertkomisjonil on õigus küsida taotlusele lisaretsensiooni ekspertkomisjoni väliselt eksperdilt, kui ekspertkomisjonis puudub ettepaneku hindamiseks vajalik ekspertiis. Vastutav ekspert koostab hinnangutele tuginedes igale ettepanekule esialgse koondhinnangu.

- 9.5. Ettepanekute hindamisel lähtutakse järgmistest hindamiskriteeriumidest ning hindeid põhjendatakse. Põhjenduses juhindutakse hindamiskriteeriumi alakriteeriumidest. Igas hindamiskriteeriumis antud hinnangus võib ära märkida ka teised tähelepanekud.

Hindamiskriteerium	Alakriteeriumid	Hindeskaala
1. Uurimisteema ettepaneku põhjendatus (30%)	<p>1. kriteeriumis hinnatakse uurimisteema põhjendatust, idee originaalsust ja olulisust ning eesmärkide selgust, kooskõla konkursi eesmärkidega, juhindudes järgmistest küsimustest:</p> <p>1.1. Kui hästi ja selgelt on ettepanek põhjendatud?</p> <p>1.2. Mil määral täidab uurimisteema konkursi eesmäärke?</p> <p>1.3. Kui arusaadavalt ja veenvalt on kirjeldatud uurimisteemaga lahendatavat probleemi, kitsaskohta või kasutamata arenguvõimalust?</p> <p>1.4. Kui asjakohased on uurimisteema põhi-eesmärgid uurimisteemaga lahendatava probleemi, kitsaskoha või kasutamata arenguvõimaluse lahendamiseks?</p> <p>1.5. Kui asjakohased on uurimisteema eeldatavad tulemused ning kuivõrd põhjendatud on valdkonnas projekti tulemusel tehtav arenguhüpe ja saavutatav lisandväärtus?</p> <p>1.6. Mil määral on uurimisteema idee valdkonna kontekstis originaalne ja oluline?</p>	1 kuni 5
2. Uurimisteema ettepaneku teostatavus (30%)	<p>2. kriteeriumis hinnatakse uurimisteema ettepaneku teostatavust, projekti täitjate võimekust, parima võimaliku kompetentsi kaasatust uurimisteema täitmisse (sh koostöö ja väliskompetentsi kaasamine) ning valitud ühikuhinna põhjendatust, juhindudes järgmistest küsimustest:</p> <p>2.1. Kui konkreetselt ja asjakohaselt on selgitatud uurimisteema teostatavust ning põhjendatud vajaminevaid ressursse?</p> <p>2.2. Kui asjakohane on uurimisteema arendamiseks valitud lähenemine (ühe eriala ja asutuse keskne, mitme eriala koostöö, partnerite vaheline koostöö, sh koostöö eri sektorite vahel jms)?</p> <p>2.3. Kui sobiv on uurimisteema edukaks arendamiseks täitjate pädevus? Kuivõrd on kogu parim võimalik kompetents Eestis kaasatud?</p> <p>2.4. Kui asjakohane ja põhjendatud on koostööpartneri(te) ja kaasatava kompetentsi (siseriiklik, välismaine) kaasamine ja valik?</p>	1 kuni 5

	2.5. Kui asjakohane ja põhjendatud uurimisteemale taotletav eelarve (valitud ühikuhind)?	
3. Uurimisteema ettepaneku prioriteetsus ja panus valdkonna arengusse (40%)	<p>3. kriteeriumis hinnatakse konkursi eesmärkidest lähtuvalt ettepaneku prioriteetsust, uurimisteema eeldatavat olulisust ja (potentsiaalset) mõju majandusele ja ühiskonnale laiemalt, sh horisontaalsetele teemadele.</p> <p>3.1. Kui asjakohane ja põhjendatud on uurimisteema seos TAIE fookusvaldkonna teekaardi ja seal kinnitatud prioriteetsete suundadega? Kui tegemist on ettepanekuga, mis panustab korraga mitmesse teekaarti ja seal kirjeldatud prioriteetsetesse suundadesse, siis kuidas asjakohaselt ja põhjendatult on kirjeldatud panus?</p> <p>3.2. Kui asjakohane ja põhjendatud on uurimisteema (potentsiaalne) mõju (sh horisontaalsetele teemadele) ja eeldatavate tulemuste (potentsiaalne) rakendatavus? Kuidas soodustab uurimisteema teaduspõhiste ja innovaatiliste lahenduste kasutuselevõttu Eesti ettevõtetes ja ühiskonnas?</p> <p>3.3. Mil määral panustab uurimisteema valdkonna inimressursi arendamisse, teadlaste ja inseneride järel- ja juurdekasvu tagamisse ja teaduspõhisesse kõrgharidusõppesse?</p> <p>3.4. Mil määral panustab uurimisteema asutuste ja sektorite vahelise koostöö arendamisse?</p>	1 kuni 5

9.6. Hindamisskaalad ja hinnangute punktisumma kujunemine:

9.6.1. hindeid antakse astmega 0,5;

9.6.2. iga hindamiskriteeriumi hindamisel kasutatakse üheksaastmelist eristavat hindamisskaalat: suurepärase (5); väga hea- suurepärase (4,5); väga hea (4); hea- väga hea (3,5); hea (3); rahuldav-hea (2,5); rahuldav (2); mitterahuldav- rahuldav (1,5); mitterahuldav (1).

9.7. Hinnete tõlgendus:

9.7.1. Mitterahuldav (1) – ettepanekus on hindamiskriteeriumi mitmeid aspekte käsitletud ebapiisavalt ja/või selles on arvukalt nõrkusi.

9.7.2. Rahuldav (2) – ettepanekus on hindamiskriteeriumide enamik aspekte käsitletud väga üldiselt ning selles esineb märkimisväärsed nõrkusi. Ettepaneku parandamiseks oleks vaja olulisi muudatusi ja täpsustusi.

9.7.3. Hea (3) – ettepanekus on hindamiskriteeriumide enamik olulisi aspekte käsitletud hästi, ent esineb mitmeid puudusi. Mitmed olulised aspektid vajanuks põhjalikumalt ja selgemalt käsitlemist. Korralik, ent mitmete küsitavustega uurimisprojekti ettepanek.

- 9.7.4. Väga hea (4) – ettepanekus on hindamiskriteeriumide enamik olulisi aspekte käsitletud väga hästi ning võib esineda vaid üksikuid puudusi või küsitavusi. Soovitavad oleksid vähesed muudatused.
- 9.7.5. Suurepärase (5) – ettepanek on silmapaistvalt hästi koostatud ning vastab hindamiskriteeriumide kõikidele alakriteeriumidele parimal võimalikul moel. Erakordselt tugev ettepanek kõigis selle aspektides. Suurepärase hinne on erakordne ning vajab sellisena eraldi põhjendamist.
- 9.8. Lisaks punktis 9.4. kirjeldatud hindamiskriteeriumitele hinnatakse uurimisteamade ettepanekuid lisapunktide andmiseks järgmiselt:

Hindamiskriteerium	Alakriteeriumid	Hindeskaala
1. Uurimisteema ettepaneku panus TAIE fookusvaldkonna teekaardis märgitud prioriteetsete suundade seas eelisarendatava(te)sse suunda(desse) (teekaardisene prioriteetsus)	<p>Kas tegemist on või ei ole TAIE fookusvaldkonna teekaardis märgitud prioriteetsete suundade seas eelisarendatavasse suunda kuuluva uurimisprojekti ettepanekuga, arvestades järgmist:</p> <p>1.1. Fookusvaldkonna “Tervisetehnoloogiad ja -teenused” teekaardil on märgitud, et prioriteetne suund “Teaduspõhised lahendused tervisevaldkonna (tuleviku)kriiside ennetamiseks ja nende toimetulekuks” saab toetust võimalusel, st kõik ülejäänud teekaardil toodud prioriteetsed suunad on eelisarendatavad.</p> <p>1.2. Fookusvaldkonna “Kohalike ressursside väärindamine - puit” teekaardil on märgitud, et prioriteetne suund “Puidu keemiline ja molekulaarne väärindamine” on teekaardil toodud ülejäänud prioriteetsete suundade ees eelisarendatav suund.</p>	<p>Skaala “ei-jah”</p> <p>„Ei - ettepanek ei panusta TAIE fookusvaldkonna teekaardis märgitud prioriteetsete suundade seas eelisarendatava(te)sse suunda(desse). Annab 0 punkti</p> <p>„Jah - ettepanek panustab TAIE fookusvaldkonna teekaardis märgitud prioriteetsete suundade seas eelisarendatava(te)sse suunda(desse)“. Annab 0,5 punkti</p>
2. Uurimisteema ettepaneku panus korraga mitmesse fookusvaldkonna teekaarti ja nende prioriteetsetesse suundadesse	<p>Kas tegemist on või ei ole ettepanekuga, mis panustab vähemalt kahesse TAIE fookusvaldkonna teekaarti ja nendes märgitud prioriteetsetesse suundadesse, arvestades järgmist:</p> <p>2.1. Uurimisteema ettepanekus on viidatud konkreetsetele teekaartidele ja nendes toodud prioriteetsetele suundadele, millesse plaanitav uurimisprojekt panustab;</p> <p>2.2. Uurimisteema panust teekaartidesse ja nendes toodud prioriteetsetesse suundadesse on kirjeldatud ja põhjendatud (kas ettepanek panustab</p>	<p>Skaala “ei-jah”</p> <p>„Ei - ettepanek ei panusta vähemalt kahesse TAIE fookusvaldkonna teekaarti ja nendes märgitud prioriteetsetesse suundadesse“. Annab 0 punkti.</p> <p>„Jah - ettepanek panustab vähemalt kahesse</p>

	teekaartidesse ja nende prioriteetsetesse suundadesse, kuna plaanitav teadus- ja arendustegevus toimub teekaartide prioriteetsetes suundades ja/või plaanitav teadus- ja arendustegevus omab teekaartidele ja prioriteetsetele suundadele (potentsiaalset) mõju).	TAIE fookusvaldkonna teekaarti ja nendes märgitud prioriteetsetesse suundadesse“. Annab 0,5 punkti.
--	---	---

10. Paremusrangjärjestuse moodustamine ja uurimisteemade ettepanekute valik

- 10.1. Ekspertkomisjon kinnitab lõpphinnangute alusel ettepanekute paremusrangjärjestused.
- 10.2. Paremusrangjärjestused moodustatakse iga temaatilise TA-programmi kohta eraldi ja fikseeritud toetuse mahtudele (ühikuhindadele) ühiselt.
- 10.3. Punktide kogusumma saamiseks summeeritakse hindamiskriteeriumi koefitsiendiga korrutatud hindamiskriteeriumide hinded. 1. ja 2. hindamiskriteeriumi hinne korrutatakse koefitsiendiga 0,3 ning 3. hindamiskriteeriumi hinne koefitsiendiga 0,4. Punktide kogusumma võib olla kuni 5 punkti, punktid ümardatakse ühe komakohani.
- 10.4. Uurimisteemade ettepanekuid, mis on vähemalt ühe punktis 9.5. nimetatud hindamiskriteeriumi eest saanud hinnangu „3 – hea“, „2- rahuldav“ või „1 – mitterahuldav“, lõplikku paremusrangjärjestusse ei seata ja need jäetakse rahuldamata.
- 10.5. Pärast punktis 10.3. arvatud punktide summat arvutatakse punkte vastavalt punktis 9.7 toodud hindamiskriteeriumitele.
- 10.6. Punktis 10.3. ja 10.5. kirjeldatud punktide summad liidetakse ja saadakse punktide kogusumma, mille alusel seatakse uurimisteemade ettepanekud pingeritta.
- 10.7. Võrdse punktide kogusummaga ettepanekud seatakse paremusrangjärjestusse, kasutades järgmisi kriteeriume:
 - 10.7.1. eelis antakse uurimisteema ettepanekule, mis on saanud kõrgema hinde 3. kriteeriumi eest;
 - 10.7.2. kui uurimisteemade ettepanekud jäävad võrdsele positsioonile pärast punktis 10.7.1. kirjeldatud tegevust, antakse eelis uurimisteema ettepanekule, mis on saanud kõrgema hinde 1. hindamiskriteeriumi eest;
 - 10.7.3. kui uurimisteemade ettepanekud jäävad võrdsele positsioonile pärast punktis 10.7.2. kirjeldatud tegevust, antakse eelis uurimisteema ettepanekule, mis on saanud kõrgema hinde 2. hindamiskriteeriumi eest;
 - 10.7.4. kui uurimisteemade ettepanekud jäävad võrdsele positsioonile pärast punktis 10.7.3. kirjeldatud tegevust, eelistatakse uurimisteema ettepanekut, milles nimetatud uurimisprojekti juht on paremusrangjärjestuses eespool olevate ettepanekute uurimisprojektide juhtide seas vähem esindatud soo esindaja;
 - 10.7.5. kui uurimisteemade ettepanekud jäävad võrdsele positsioonile pärast punktis 10.7.4. kirjeldatud tegevust, seatakse need paremusrangjärjestusse loosimise teel.
- 10.8. Uurimisteemade ettepanekutele hinnangute koostamisel ja lõpliku paremusrangjärjestuse moodustamisel arvestatakse kogu asjakohast teavet ja võrreldakse ettepanekuid pingerea kontekstis.
- 10.9. Ekspertkomisjon kinnitab oma koosolekul igale uurimisteemade ettepanekule esialgse lõpphinnangu. Ekspertkomisjon tugineb lõpphinnangu andmisel

ekspertkomisjoni liikmete esitatud hinnetele ja hinnangutele, kuid need ei ole ekspertkomisjonile siduvad. Ekspertkomisjon võib kaasata hindamisse väliseid eksperte.

- 10.10. Ekspertkomisjon võib uurimisteemade ettepanekute lõpphinnangus kirjeldada tingimused, mida ettepanekut esitav asutus ja uurimisprojekti juht on kohustatud toetuse saamiseks täitma, sh valdkonna inimressursi ja teadlaste järel- ja juurdekasvu, koostöö ja partnerite kaasamise osas.
- 10.11. Ekspertkomisjonil on õigus teha ettepaneku esitajale ettepanek uurimisteema elluviimiseks kasutada teist ühikuhinda või vähendada projekti kestvust. Uurimisteema ettepaneku esitaja peab viie (5) tööpäeva jooksul alates ettepaneku tegemisest andma teada, kas ta on nõus uurimisteema täitmisega sellistel tingimustel. Kui uurimisteema esitaja ei nõustu ekspertkomisjoni tehtud ettepanekuga, on ekspertkomisjonil õigus otsustada uurimisteema eemaldada paremusjärjestusest.
- 10.12. Ekspertkomisjon koostab lõpphinnangute ja hinnete alusel kõikidest uurimisteemade ettepanekutest paremusjärjestuse. Nõuetele vastavad uurimisteemade ettepanekud kuuluvad rahuldamisele vastavalt paremusjärjestusele konkursil toetusteks eraldatud vahendite lõppemiseni. Rahuldamisettepanekute tegemisel lähtub ekspertkomisjon ettepaneku asukohast paremusjärjestuses, ühtegi uurimisteemade ettepanekut vahele jätmata.
- 10.13. Ekspertkomisjon kinnitab oma koosolekul igale ettepanekule esialgse lõpphinnangu, mis edastatakse koos ekspertkomisjoni tingimustega uurimisteema ettepaneku esitajale.
- 10.14. Uurimisteema ettepaneku esitanud asutusel on õigus esitada kirjalikult arvamus ja vastuväited valdkonna ekspertkomisjoni hinnangute kohta maksimaalselt viie (5) tööpäeva jooksul alates ekspertkomisjoni hinnangu avalikustamise ajast (ärakuulamine).
- 10.15. Ärakuulamise käigus ei hinnata üle ekspertide hinnangut. Kui ärakuulamisel tuvastatakse menetlusreeglite rikkumine või faktiviga, mis mõjutab uurimisteema ettepaneku võimalust rahuldatud saada, siis suunatakse ettepanek vajadusel uuesti ekspertkomisjoni.
- 10.16. Ärakuulamise tulemuste põhjal kinnitab ekspertkomisjon igale uurimisteema ettepanekule lõpphinnangu.
- 10.17. Ekspertkomisjon esitab lõpphinnangu alusel Haridus- ja teadusministeeriumile põhjendatud ettepaneku:
 - 10.17.1. rahuldada uurimisteema ettepanek;
 - 10.17.2. rahuldada uurimisteema ettepanek esitatud tingimuste täitmise kohustusega;
 - 10.17.3. mitte rahuldada uurimisteema ettepanekut.
- 10.18. Ettepanek tehakse iga temaatilise TA-programmi pingerea lõikes eraldi.

11. Konkursi tulemuste kinnitamine

- 11.1. Konkursi tulemused kinnitab ekspertkomisjonide ettepanekul haridus- ja teadusminister oma käskkirjaga.
- 11.2. Käskkirjas märgitakse ära vähemalt järgmised andmed iga toetatava uurimisprojekti kohta:
 - 11.2.1. teema/nimi eesti keeles;

- 11.2.2. millise temaatilise TA-programmi uurimisprojektiga on tegemist;
- 11.2.3. elluviija (teadus- ja arendusasutus);
- 11.2.4. partner(id), kui tegemist on koostööprojektiga;
- 11.2.5. kestvus kuudes;
- 11.2.6. toetuse maht eurodes (ühikuhind ja toetuse kogusumma).